

VOORSTELLEN AAN HET CONGRES VAN 25 NOVEMBER

(De onderstaande tekst is een overduik uit Congreskrant 1, die op 1 juli verschijnt in het GroenLinks Magazine.)

Op zaterdag 25 november 1995 is GroenLinks bijeen in De Hanzehof in Zutphen voor een kort congres, de eerste bijeenkomst van het GroenLinks Forum en de viering van het vijfjarig bestaan van de partij. Het congresdeel duurt van 10.30 tot 12.00 uur en heeft twee agendapunten: statuten/reglement en financiën. In deze congreskrant staan de amendeerbare stukken. In Congreskrant 2, die verschijnt op 28 oktober, staan de financiële stukken en de amendementen op de hierna afgedrukte voorstellen.

Regeling van de afvaardiging

Het congres is een afgevaardigdencongres volgens de geldende (dus nog ongewijzigde) voorschriften uit het huishoudelijk reglement: d.w.z. dat de afdelingsledenvergaderingen per twintig leden één congresafgevaardigde mogen aanwijzen, met een minimum van twee afgevaardigden per afdeling. Begin oktober krijgen de afdelingen bericht over het aantal afgevaardigden dat ze mogen aanwijzen. Aanmelding is mogelijk tot 25 oktober.

Indiening van amendementen

Het congres behandelt een pakket voorstellen tot wijziging van statuten en huishoudelijk reglement. Deze voorstellen zijn amendebaar. Bevoegd tot het indienen van amendementen zijn de afdelingen, het partijbestuur, de landelijke categorale groepen en groepen van ten minste 15 partijleden gezamenlijk.

Voor het indienen van amendementen moeten amendementsformulieren worden gebruikt, die op het partijbureau kunnen worden aangevraagd.

Sluitingsdatum voor het indienen van amendementen is 15 september. Amendementen die na deze datum binnenkomen, worden niet meer in behandeling genomen.

UITWERKING VAN DE UITSPRAKEN VAN HET VORIGE CONGRES

Het vorige congres (20 en 21 januari 1995) heeft een aantal uitspraken gedaan die nog hadden moeten worden bekrachtigd door besluiten tot wijziging van statuten en huishoudelijk reglement (verder afgekort als HR). Daar is het congres niet meer aan toe gekomen en dat moet dus alsnog gebeuren.

De bedoelde uitspraken staan hierna afgedrukt (nummers 1 t/m 20). Voorzover dat nodig is, zijn er voorstellen tot wijziging van statuten en HR aan toegevoegd.

Op het congres van 25 november is de vraag aan de orde of de reglementaire "vertaling" van de uitspraken van het vorige congres correct is uitgevoerd. Het is niet de bedoeling de besluitvorming over te doen of reeds gevoerde discussies te heropenen; alleen de discussie over de samenstelling van de partijraad moet opnieuw worden gevoerd. Het partijbestuur doet een beroep op iedereen om onderstaande voorstellen vanuit dit gezichtspunt te beoordelen.

De uitspraken die van een sterretje (*) zijn voorzien kunnen (en zullen) zonder reglementering of reglementaire aanpassing worden uitgevoerd. Wie van mening is dat deze uitspraken wél reglementering behoeven, kan daar via het middel van amendering voorstellen voor doen. Die voorstellen moeten de vorm hebben van letterlijke teksten voor statuten en/of reglement. Hierbij wordt erop gewezen dat de uitspraken 1a, 1c, 3, 10, 16b en 20 nu al in statuten en/of HR vastliggen. Deze uitspraken zijn aangeduid met twee sterretjes (**).

De volledige tekst van statuten en huishoudelijk reglement kan op het partijbureau worden opgevraagd.

Congresuitspraak 1. (a) Het congres blijft een afgevaardigdencongres (**). (b) Het aantal afgevaardigden dat afdelingen naar het congres mogen sturen, wordt echter vrijgelaten. (c) Alle leden die dat willen, kunnen aan de discussie deelnemen (**). (d) Congressen worden regionaal gespreid. In dezelfde provincie mag er de komende vijf maal geen congres meer gehouden worden (*).

Voorstel 1. [uitwerking congresuitspraak 1b]: Artikel 5 HR wordt gewijzigd als volgt: 1) lid 2 vervalt; 2) lid 3 wordt omgenummerd in lid 2 en komt te luiden: "De administratie van het partijbureau is bepalend voor de vaststelling wie wel en wie niet tot de afdeling behoren." [Lid 1 blijft staan ("Afgevaardigden naar het congres worden aangewezen door de afdelingsledenvergadering uit de leden behorende tot de afdeling"). In lid 2 staat nu dat per 20 afdelingsleden één congresafgevaardigde kan worden aangewezen; lid 3 regelt nu hoe en wanneer de ledentallen worden vastgesteld.]

Voorstel 2. [uitwerking congresuitspraak 1b]: Artikel 8 HR vervalt. [Regelt de aanwijzing van plaatsvervangende congresafgevaardigden; dat is niet meer nodig omdat het aantal afgevaardigden niet langer aan een maximum is gebonden.]

Voorstel 3. [uitwerking congresuitspraak 1b]: Artikel 22 lid 2 sub c HR wordt gewijzigd als volgt: het zinsdeel "het volgens artikel 5 maximaal aantal te verkiezen afgevaardigden" wordt gewijzigd in: "het aantal volgens artikel 7 opgegeven afgevaardigden". [Het genoemde artikel beschrijft de voorwaarden voor het houden van een correctief referendum. Het voorstel houdt een redactionele aanpassing in i.v.m. het vrijlaten van het aantal congresafgevaardigden].

Congresuitspraak 2. Het congres krijgt een voorronde in een ruim aantal regio's.

Voorstel 4.: In artikel 9 lid 1 HR worden de bepalingen sub d, e en f gewijzigd als volgt: "d. uiterlijk elf weken vóór het congres vindt behandeling van de congresstukken plaats in de afdelingen; e. uiterlijk tien weken vóór het congres kunnen amendementen bij het partijbestuur worden ingediend; f. uiterlijk twee weken vóór het congres wordt de congreskrant, waarin de te behandelen congresstukken zijn opgenomen, toegezonden aan de afgevaardigden naar het congres." [In dit artikel ligt het tijdschema voor de congressen vast. De te wijzigen termijnen zijn nu respectievelijk drie maanden (d.), drie maanden minus drie dagen (e.) en één maand (f.).] De wijzigingen zijn nodig om tijd in te bouwen voor de voorrondes en de beroepsprocedure -zie congresuitspraak 5-. Het partijbestuur kiest er voor om op dit moment geen verdere reglementering m.b.t. de organisatie van de voorrondes voor te stellen; wellicht dat dit na wat ervaringen te hebben opgedaan wel wenselijk gevonden wordt.

Congresuitspraak 3. Het recht tot het indienen van voorstellen aan het congres blijft bij zowel het partijbestuur als bij de afdelingen, landelijke categorale groepen en groepen van ten minste 15 leden (**).

Congresuitspraak 4. Na advisering door het partijbestuur weegt het congrespresidium de amendementen en stelt het vast welke op het congres in stemming gebracht worden.

Voorstel 5.: De leden 1 en 2 van artikel 13 HR worden vervangen door de volgende 3 leden: "1. Het partijbestuur publiceert alle amendementen met de categorie-indeling en met zijn kanttekeningen van "voors" of "tegens". Bij amendementen, ingedeeld in categorie 1 vermeldt het partijbestuur zijn voorstel tot overneming of tot verwerping. 2. Amendementen behorend tot categorie 1 worden zonder discussie op het congres in het voorliggende congresstuk hetzij overgenomen hetzij niet verwerkt, overeenkomstig het daarbij vermelde voorstel van het partijbestuur. 3. De in categorie 2 ingedeelde amendementen komen afzonderlijk in stemming na toelichting van de indieners en van het partijbestuur, echter zonder discussie in het congres." Lid 3 wordt omgenummerd tot lid 4. [Huidige tekst: "1. Amendementen behorend tot categorie 1 worden niet gepubliceerd. De positief gepreadviseerde amendementen van deze categorie worden verwerkt in het voorliggende congresstuk. De negatief gepreadviseerde amendementen van deze categorie worden niet verwerkt in het voorliggende congresstuk. 2. De in categorie 2 ingedeelde amendementen komen afzonderlijk in stemming na toelichting van de indieners en van de uitbrenger van het preadvies, echter zonder discussie in het congres. 3. De in categorie 3 ingedeelde amendementen komen afzonderlijk in stemming na eventuele discussie in het congres."]

Congresuitspraak 5. Er wordt een onafhankelijke beroepscommissie, bestaande uit drie personen, ingesteld. Deze wordt gekozen door het voorgaande congres.

Voorstel 6.: Aan artikel 36 van de statuten wordt een nieuw lid 3 toegevoegd, luidende: "3. Dit artikel is niet van toepassing bij geschillen met de categorie-beroepscommissie, genoemd in het huishoudelijk reglement." Toelichting: artikel 36 regelt het bestaan en de taken van de geschillencommissie. Die speelt een rol bij geschillen, o.m. als beroepsinstantie. Om de categorie-beroepscommissie die krachtens congresuitspraak 5 wordt ingesteld goed te kunnen laten werken, moet er van haar besluiten geen beroepsmogelijkheid meer zijn; daarvoor ontbreekt in deze situatie de tijd. Dus moet artikel 36 op deze commissie niet van toepassing worden verklaard.

Voorstel 7.: Artikel 11 HR wordt gewijzigd als volgt: lid 1 vervalt; lid 2 wordt omgenummerd tot lid 1; daarna worden twee nieuwe leden toegevoegd, luidende: "2. Het congres kiest telkens een categorie-beroepscommissie, bestaande uit drie leden, die geen lid zijn van het partijbestuur of van het congrespresidium. 3. Deze beroepscommissie heeft tot taak bij de voorbereiding van het eerstvolgende congres uitspraken te doen over aan haar voorgelegde bezwaren tegen de categorie-indeling van amendementen zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel." [Huidige tekst: "1. Amendementen op congresstukken worden door of namens het partijbestuur van een preadvies voorzien. 2. Amendementen op congresstukken worden door of namens het partijbestuur en het congrespresidium ingedeeld in de volgende categorieën: - categorie 1: betreft amendementen die van ondergeschikte betekenis zijn, slechts kleine veranderingen voorstellen of zuiver redactioneel van aard zijn; - categorie 2: betreft amendementen die wel op verschillen duiden, maar niet leiden tot herziening op hoofdpunten van het voorliggende congresstuk; - categorie 3: betreft amendementen die beogen wezenlijke veranderingen aan te brengen in het voorliggende congresstuk."]

Voorstel 8.: Artikel 12 HR wordt gewijzigd als volgt. Aan lid 1 wordt toegevoegd "en wat het voorstel van het partijbestuur is tot overneming of verwerping van deze amendementen." Lid 2. gaat luiden: "2. Bij bezwaar van de indiener, ingediend bij de categorie-beroepscommissie uiterlijk vier weken vóór het congres, kan een amendement door die commissie worden verplaatst naar een andere categorie. Het congrespresidium zorgt ervoor dat de gewijzigde indeling aan het begin van het congres op schrift beschikbaar is. Wanneer het amendement oorspronke-

lijk was ingedeeld in categorie 1, dan wordt het voorstel van het partijbestuur tot overneming of verwerping weggelaten." [Huidige tekst: "1. Uiterlijk zes weken vóór het congres deelt het congrespresidium aan de betrokken indieners mee, welke amendementen zijn ingediend in categorie 1. 2. Op verzoek van de indiener uiterlijk één week vóór het congres, zal een amendement door het congrespresidium worden verplaatst naar een andere categorie, omschreven in dat verzoek. Het congrespresidium draagt zorg dat de tekst en de gewijzigde indeling aan het begin van het congres op schrift beschikbaar is."]

Congresuitspraak 6. Het partijbestuur publiceert alle amendementen met de voors en tegens, zonder preadvies. [zie voorstel 7, volgens welk voorstel artikel 11 lid 1 HR vervalt.]

Congresuitspraak 7. Er wordt een GroenLinks Forum ingesteld dat toegankelijk is voor alle leden en mensen die zich betrokken voelen. Het Forum heeft een initiërende en opiniërende functie. Het GroenLinks Forum krijgt het recht om op hoofdlijnen richtinggevende uitspraken te doen.

Congresuitspraak 8. Er wordt een Forumcommissie ingesteld, bestaande uit vijf personen, voor een periode van twee jaar te benoemen door het partijbestuur. De commissie houdt zich vooral bezig met het organisatorische werk en besteedt veel aandacht aan een goede vormgeving en aan het gericht erbij betrekken van groepen binnen en buiten de partij. Voor de inhoudelijke voorbereiding benadert ze werkgroepen/categoriale werkgroepen/werkplaatsen die zich met het onderwerp dat aan de orde is bezighouden.

Voorstel 9.: Na artikel 102 (laatste artikel HR) wordt toegevoegd:

"GROENLINKS FORUM

Artikel 103

1. Er bestaat een GroenLinks Forum als platform voor discussie over de hoofdlijnen van GroenLinkse politiek dat openstaat voor partijleden en voor niet-partijleden. Het Forum heeft een initiërende en opiniërende functie. 2. Het GroenLinks Forum heeft het recht om op hoofdlijnen richtinggevende uitspraken te doen. 3. Er is een Forumcommissie die tot taak heeft de bijeenkomsten van het Forum te organiseren. 4. De Forumcommissie bestaat uit vijf leden, benoemd door het partijbestuur voor een periode van twee jaar."

Congresuitspraak 9. [Dit punt betrof de samenstelling van de partijraad, waarover géén inhoudelijke uitspraak is gedaan. Zie hierna onder het kopje PARTIJRAAD.]

Congresuitspraak 10. Er wordt een partijraadsbestuur ingesteld, bestaande uit vijf personen, voor een periode van twee jaar te kiezen door de partijraad uit zijn midden (**).

Congresuitspraak 11. Het partijbestuur heeft een stimulerende en activerende taak. Het coördineert en voert beleid op hoofdlijnen. Dit doet het door het opstellen van een meerjarig beleidsplan. Het congres stelt het meerjarig beleidsplan vast en spreekt zich uit over de prioriteiten in het plan. Daarnaast creëert het partijbestuur voorwaarden voor cultuurverandering in GroenLinks. Dit doet het onder andere door systematisch aandacht te besteden aan verbetering van de communicatie tussen verschillende groepen in de partij. Het partijbestuur brengt de bestuurlijke verandering in de praktijk door zelf actief binnen de partij overleg en communicatie te bevorderen door in samenwerking met de lokale/provinciale afdelingen, categoriale werkgroepen en maatschappelijke organisaties thematische 'briefings', werkbezoeken e.d. te organiseren (*).

Congresuitspraak 12. Op voordracht van de besturen van het Wetenschappelijk Bureau en het Scholings- en Vormingsinstituut worden 5 tot 7 bestuursleden voor deze stichtingen gekozen door de GroenLinkse Raad [partijraad], die de leden ook weer kan ontslaan. Ten minste één bestuurslid moet lid zijn van het partijbestuur.

Voorstel 10.: De genoemde stichtingen zijn onafhankelijke rechtspersonen. Uitvoering van de congresuitspraak betekent dat de statuten van de stichtingen moeten worden gewijzigd, waarover het partijbestuur met de stichtingsbesturen moet overleggen. Voor dit moment wordt het congres gevraagd het partijbestuur daartoe de volgende interne procedure-afspraken mee te geven: "Het partijbestuur zal, op voordracht van de besturen van met de partij verbonden stichtingen voor wetenschappelijk werk en scholings- en vormingswerk, voordrachten doen voor de benoeming van vijf tot zeven bestuursleden voor deze stichtingen, uit welke voordrachten dan gekozen wordt door de partijraad. Ten minste één bestuurslid moet lid zijn van het partijbestuur. De partijraad kan het partijbestuur opdragen een bestuurslid van een der stichtingen te ontslaan of te doen vervangen."

Congresuitspraak 13. De landelijke partijorganisatie wordt zodanig gewijzigd dat ze meer projectmatig en inhoudelijk ondersteunend kan gaan werken en buitenparlementaire activiteiten kan aanzwengelen (*).

Congresuitspraak 14. Er wordt op het landelijk partijbureau een "servicebureau" ingesteld (*).

Congresuitspraak 15. Naast het lidmaatschap wordt het donateurschap verder ontwikkeld (*).

Congresuitspraak 16. (a) Het congrespresidium wordt op voordracht van het zittende presidium benoemd door het congres. (b) Het congrespresidium wordt benoemd voor een periode van twee jaar (**).

Voorstel 11. [uitwerking congresuitspraak 16a]: Artikel 2 lid 1 HR wordt als volgt gewijzigd: "1. Het congrespresidium bestaat uit een door het congres op voordracht van het zittende presidium vast te stellen aantal leden van ten minste vijf en ten hoogste negen en wordt door het congres benoemd op voordracht van het zittende presidium." [Huidige tekst: "Het congrespresidium bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste zeven leden, gekozen door de Groen Linkse Raad. Het partijbestuur stelt de kandidaten."]

Congresuitspraak 17. Het partijbestuur onderzoekt de mogelijkheden van de inzet van het ledenreferendum (*).

Congresuitspraak 18. Het is gewenst dat het landelijk partijbureau verplaatst wordt naar een landelijk centraal gelegen plaats die goed met het openbaar vervoer bereikbaar is (*).

Congresuitspraak 19. De GroenLinkse Raad [partijraad] kiest de leden van de kandidatencommissies ter voorbereiding van de verkiezing van het partijbestuur en de samenstelling van de kandidatenlijst voor de Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement. Het partijbestuur stelt hiertoe lijsten van leden op die het in de desbetreffende kandidatencommissie zou willen hebben.

Voorstel 12.: Artikel 37 lid 2 HR wordt gewijzigd als volgt: "2. De leden van een kandidatencommissie worden op voordracht van het partijbestuur gekozen door de partijraad." (Huidige tekst: "benoemd" i.p.v. "gekozen").

Congresuitspraak 20. De categorale groepen in GroenLinks houden het recht op kandidaten te stellen voor functies in de partij (**).

HERSTEMMINGEN

Voorstel 13.: Na artikel 36 van de statuten wordt ingevoegd:

"BESLUITVORMING; HERSTEMMING

Artikel 36bis

1. Het in de vergadering van een orgaan van de partij uitgesproken oordeel van de voorzitter van die vergadering omtrent de uitslag van een stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover werd gestemd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel. 2. Wordt onmiddellijk na het uitspreken van het oordeel van de voorzitter de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, indien een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming."

Toelichting: op het vorige congres is ten onrechte een reeds genomen besluit opnieuw in stemming gebracht. Om dergelijke fouten voor de toekomst te voorkomen, is toevoeging van bovenstaande tekst gewenst.

PARTIJRAAD

Over de samenstelling van de partijraad heeft het vorige congres geen definitieve uitspraak gedaan; de discussie daarover is dan ook heropend. Aan de GroenLinkse Raad is op 13 mei een zestal alternatieve modellen voorgelegd ter opiniërende bespreking. Voor een deel daarvan bleek weinig draagvlak te zijn. Daarom stelt het partijbestuur voor een keuze te maken uit drie hierna gepresenteerde modellen.

Amendering: In reactie op voorstel 14. kunnen desgewenst andere modellen in de procedure worden gebracht. Daaraan hoort dan een reglementaire vertaling te worden toegevoegd, zoals die ook bij voorstel 14. wordt gegeven. De tekst van de modellen die op de GroenLinkse Raad van 13 mei ter tafel lag, kan op het partijbureau worden opgevraagd.

Bij de beoordeling van de verschillende modellen dienen de volgende aspecten in overweging te worden genomen:

a. De omvang van de partijraad moet zodanig zijn, dat het werkbaar (en betaalbaar) is. De "ideale" omvang is in de ogen van het partijbestuur 80 leden. b. De bevoegdheid om mensen kandidaat te stellen voor de partijraad kan worden toegekend aan afdelingen, provincies of aan individuele leden. Kandidaatstelling door de afdelingen heeft de voorkeur. c. Ook de verkiezing van de partijraadsleden kan op verschillende manieren worden geregeld: door afdelingen, door provinciale ledenvergaderingen, door het congres of zelfs via een referendum. De voorkeur gaat uit naar verkiezing door de afdelingen. d. Bij de representativiteit van de partijraad is een inhoudelijk element in het geding (hoe bereiken we een kwalitatief goed samengestelde partijraad), alsmede een kwantitatief aspect (afspiegeling door evenwichtige regionale spreiding). Het één sluit het ander overigens niet uit. Het partijbestuur is geneigd de kwaliteit iets meer te benadrukken dan de spreiding.

Voorstel 14.: Het congres wordt een uitspraak gevraagd over de samenstelling van de partijraad, door te kiezen voor één van de modellen A, B of C en de bijbehorende herziening van de artikelen 90 en 91 van het huishoudelijk reglement.

• **MODEL A**

- a. Leden van de partijraad zijn de afgevaardigden van de afdelingsledenvergaderingen.
  - b. Het aantal leden van de raad bedraagt maximaal 80. Voor de verdeling van de zetels in de raad geldt een kiesdeler, die wordt berekend door het aantal leden van de partij te delen door 80. Eens in de twee jaar op 1 oktober stelt het partijbestuur deze kiesdeler vast.
  - c. De leden van de partijraad worden gekozen door de afdelingsledenvergaderingen voor een periode van twee jaar.
  - d. Elke afdeling die per 1 oktober één- of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.
  - e. Afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler, kunnen samenwerking zoeken met andere afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler. Elke combinatie van afdelingen die door aldus samen te werken één of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.
  - f. De afdelingen regelen de wijze van verkiezing in hun eigen reglementen.
- Bij een keuze voor model A gaan de artikelen 90 en 91 HR luiden als volgt:

"Artikel 90

Leden van de partijraad zijn de afgevaardigden van de afdelingsledenvergaderingen. Het aantal leden van de raad bedraagt maximaal 80. Voor de verdeling van de zetels in de raad geldt een kiesdeler, die wordt berekend door het aantal leden van de partij te delen door 80. Eens in de twee jaar op 1 oktober stelt het partijbestuur deze kiesdeler vast.

Artikel 91

1. De leden van de partijraad worden gekozen door de afdelingsledenvergaderingen voor een periode van twee jaar.
2. Elke afdeling die per 1 oktober één- of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.
3. Afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler, kunnen samenwerking zoeken met andere afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler. Elke combinatie van afdelingen die door aldus samen te werken één of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.
4. De afdelingen regelen de wijze van verkiezing in hun eigen reglementen."

• **MODEL B**

- a. Leden van de partijraad zijn de afgevaardigden van de afdelingsledenvergaderingen.
- b. Het aantal leden van de raad bedraagt maximaal 80. Voor de verdeling van de zetels in de raad geldt een kiesdeler, die wordt berekend door het aantal leden van de partij te delen door 80. Eens in de twee jaar op 1 oktober stelt het partijbestuur deze kiesdeler vast en maakt het een verdeling van de raadszetels over de provincies naar rato van het aantal leden in die provincies.
- c. De leden van de partijraad worden gekozen door de afdelingsledenvergaderingen voor een periode van twee jaar.
- d. Elke afdeling die per 1 oktober één- of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.
- e. Afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler, kunnen samenwerking zoeken met andere afdelingen in dezelfde provincie die minder leden hebben dan de kiesdeler. De afdeling Brussel kan hiertoe samenwerking zoeken met andere afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler in de Nederlandse provincies Limburg, Noord-Brabant of Zeeland en vice versa. Elke combinatie van afdelingen die door aldus samen te werken één- of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.
- f. De afdelingen regelen de wijze van verkiezing in hun eigen reglementen.

Bij een keuze voor model B gaan de artikelen 90 en 91 HR luiden als volgt:

"Artikel 90

Leden van de partijraad zijn de afgevaardigden van de afdelingsledenvergaderingen. Het aantal leden van de raad bedraagt maximaal 80. Voor de verdeling van de zetels in de raad geldt een kiesdeler, die wordt berekend door het aantal leden van de partij te delen door 80. Eens in de twee jaar op 1 oktober stelt het partijbestuur deze kiesdeler vast en maakt het een verdeling van de raadszetels over de provincies naar rato van het aantal leden in die provincies.

Artikel 91

1. De leden van de partijraad worden gekozen door de afdelingsledenvergaderingen voor een periode van twee jaar.
2. Elke afdeling die per 1 oktober één- of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.
3. Afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler, kunnen samenwerking zoeken met andere afdelingen in dezelfde provincie die minder leden hebben dan de kiesdeler. De afdeling Brussel kan hiertoe samenwerking zoeken met andere afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler in de Nederlandse provincies Limburg, Noord-

Brabant of Zeeland en vice versa. Elke combinatie van afdelingen die door aldus samen te werken één of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.

4. De afdelingen regelen de wijze van verkiezing in hun eigen reglementen."

• MODEL C

a. Leden van de partijraad zijn de afgevaardigden van de afdelingsledenvergaderingen.

b. Het aantal leden van de raad bedraagt 80. Voor de verdeling van de zetels in de raad geldt een kiesdeler, die wordt berekend door het aantal leden van de partij te delen door 80. Eens in de twee jaar op 1 oktober stelt het partijbestuur deze kiesdeler vast en maakt het een verdeling van de raadszetels over de provincies naar rato van het aantal leden in die provincies.

c. De leden van de partijraad worden gekozen door de afdelingsledenvergaderingen voor een periode van twee jaar.

d. Elke afdeling die per 1 oktober één- of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.

e. Afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler, kunnen samenwerking zoeken met andere afdelingen in dezelfde provincie die minder leden hebben dan de kiesdeler. De afdeling Brussel kan hiertoe samenwerking zoeken met andere afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler in de Nederlandse provincies Limburg, Noord-Brabant of Zeeland en vice versa. Elke combinatie van afdelingen die door aldus samen te werken één- of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.

f. Wanneer er in eenzelfde provincie, na de verkiezing van de afgevaardigden in de partijraad door afdelingen en/of combinaties van afdelingen, minder afgevaardigden zijn gekozen dan het aantal waarop de desbetreffende provincie recht heeft, voorziet de provinciale ledenvergadering in de aanwijzing van de overige afgevaardigden.

g. De afdelingen en provincies regelen de wijze van verkiezing in hun eigen reglementen."

Bij een keuze voor model C gaan de artikelen 90 en 91 HR luiden als volgt:

"Artikel 90

Leden van de partijraad zijn de afgevaardigden van de afdelingsledenvergaderingen. Het aantal leden van de raad bedraagt 80. Voor de verdeling van de zetels in de raad geldt een kiesdeler, die wordt berekend door het aantal leden van de partij te delen door 80. Eens in de twee jaar op 1 oktober stelt het partijbestuur deze kiesdeler vast en maakt het een verdeling van de raadszetels over de provincies naar rato van het aantal leden in die provincies.

Artikel 91

1. De leden van de partijraad worden gekozen door de afdelingsledenvergaderingen voor een periode van twee jaar.

2. Elke afdeling die per 1 oktober één- of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.

3. Afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler, kunnen samenwerking zoeken met andere afdelingen in dezelfde provincie die minder leden hebben dan de kiesdeler. De afdeling Brussel kan hiertoe samenwerking zoeken met andere afdelingen die minder leden hebben dan de kiesdeler in de Nederlandse provincies Limburg, Noord-Brabant of Zeeland en vice versa. Elke combinatie van afdelingen die door aldus samen te werken één of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.

4. Wanneer er in eenzelfde provincie, na de verkiezing van de afgevaardigden in de partijraad door afdelingen en/of combinaties van afdelingen, minder afgevaardigden zijn gekozen dan het aantal waarop de desbetreffende provincie recht heeft, voorziet de provinciale ledenvergadering in de aanwijzing van de overige afgevaardigden.

5. De afdelingen en provincies regelen de wijze van verkiezing in hun eigen reglementen."

[De huidige HR-tekst luidt: "Artikel 90: Leden van de Groen Linkse Raad zijn de afgevaardigden van de provinciale vergaderingen. Het aantal leden van de raad bedraagt één procent van het ledenbestand met een maximum van honderd. Op 1 oktober van elk jaar stelt het partijbestuur het aantal leden van de raad vast en maakt het een verdeling over de provincies naar rato van het aantal leden in die provincies. Artikel 91: De afgevaardigden in de Groen Linkse Raad worden gekozen door de provinciale vergaderingen voor een zittingsperiode van twee jaar. De provincies regelen de wijze van verkiezing in hun eigen reglementen, onverminderd de bepalingen in het huishoudelijk reglement omtrent de samenstelling van de Groen Linkse Raad. In een provincie kunnen de afgevaardigden naar de raad ook verdeeld worden over regio's c.q. steden die op grond van hun ledental recht hebben op één of meer zetels in de Groen Linkse Raad."]

Nadere toelichting: in model A wordt de provinciale structuur losgelaten en komt de samenstelling van de partijraad geheel bij de afdelingen te liggen. Dit model wijkt het meest af van de huidige situatie. Eventuele restzetels blijven onbezet. In model B blijft de provinciale structuur gehandhaafd voor de verdeling van de zetels over de plaatsen in de partijraad. Ook in dit model worden eventuele restzetels niet ingevuld. Model C kent wél een regeling voor de invulling van restzetels, namelijk door de provinciale ledenvergaderingen.

Voorstel 15.: Ongeacht het gekozen model wordt een regeling voorgesteld die het mogelijk maakt ook plaatsvervangende partijraadsleden te kiezen. Daarbij geldt een maximum van twee plaatsvervangers per afdeling of combinatie van afdelingen.

Reglementaire uitwerking: aan artikel 91 wordt als laatste lid toegevoegd (lid 5 of 6): "Een afdeling of combinatie van afdelingen die op grond van lid 2 of 3 van dit artikel één afgevaardigde in de partijraad heeft gekozen, heeft het recht ook een plaatsvervangend afgevaardigde te kiezen. Een afdeling of combinatie van afdelingen die op grond van lid 2 of 3 van dit artikel méér dan één afgevaardigde in de partijraad heeft gekozen, heeft het recht ook plaatsvervangende afgevaardigden te kiezen, met een maximum van twee."

Bij een keuze voor model C wordt nog toegevoegd: "Deze bepaling is van overeenkomstige toepassing wanneer een provinciale ledenvergadering voorziet in de aanwijzing van overige afgevaardigden."

Voorstel 16.: ter afronding van de besluitvorming worden de volgende wijzigingen voorgesteld.

a. In de artikelen 2 sub d en 33 lid 1 van de statuten worden de woorden "Groen Linkse Raad" gewijzigd in: "partijraad". [Redactionele aanpassing]

b. In het gehele huishoudelijk reglement worden de woorden "Groen Linkse Raad" gewijzigd in: "partijraad". [Redactionele aanpassing]

c. In artikel 88 (over de vergaderfrequentie van de partijraad) wordt "vier keer per jaar" gewijzigd in "ten minste twee keer per jaar". [T.g.v. een door het vorige congres aangenomen amendement.]

PUNTEN EN KOMMA'S

Aan het congres van 20/21 januari 1995 waren naast de inhoudelijke uitspraken ook enkele andere wijzigingen van statuten en reglement voorgesteld. Die hadden vooral betrekking op punten waarvan is geconcludeerd dat de huidige bepalingen niet goed werkbaar zijn en op punten waar lacunes zijn gebleken. Verder werden verschillende kleine correcties voorgesteld. Het vorige congres is aan de behandeling van deze "overige wijzigingsvoorstellen" niet toegekomen. Daarom worden ze voorzover ze niet overbodig zijn geworden, opnieuw voorgelegd. Bij de vorige presentatie hebben ze geen amendementen opgeleverd. Dit is een hint.

STATUTEN

Voorstel 17.: Artikel 1 lid 1. gaat luiden: "De vereniging draagt de naam: GroenLinks." [Huidige tekst: "De vereniging draagt de naam: Groen Links."]

Voorstel 18.: Artikel 2 sub c. gaat luiden: "In deze statuten wordt verstaan onder: c. partijbestuur: het partijbestuur, genoemd in artikel 25;". [Huidige tekst spreekt over "Groen Links Bestuur"; redactionele aanpassing t.g.v. voorstel 21].

Voorstel 19.: Toevoegen aan artikel 7 als lid 4: "Een lid kan zijn rechten pas uitoefenen na betaling van ten minste de minimum-contributie." [Toelichting: artikel 7 regelt de toelating van leden. De toe te voegen bepaling is bedoeld om misbruik van het lidmaatschap bij niet serieuze aanmelding tegen te gaan.]

Voorstel 20.: Artikel 19 wordt gewijzigd als volgt: "2. Het lid dat in België woont, behoort tot de afdeling Brussel. 3. Het lid dat elders buiten Nederland woont, wordt door of vanwege het partijbestuur ingeschreven in een door dat lid zelf te kiezen afdeling. Zij/hij wordt geacht in die afdeling woonachtig te zijn." [Deze twee leden vervangen het huidige lid 2, dat luidt: "Het lid dat buiten Nederland woont wordt (...) door of vanwege het partijbestuur ingeschreven in een door dat lid zelf te kiezen afdeling. Zij/hij wordt geacht in die afdeling woonachtig te zijn."]

Voorstel 21.: Artikel 25 lid 1. gaat luiden: "Het partijbestuur is het bestuur van de Vereniging." [Huidige tekst: "Het Groen Links Bestuur (verder genoemd: partijbestuur) is het bestuur van de Vereniging."]

Voorstel 22.: Artikel 28 gaat luiden: "De Vereniging wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door het partijbestuur of door twee daartoe gemachtigde leden van het dagelijks bestuur." [Huidige tekst: "... twee daartoe gemachtigde leden van het partijbestuur."]

Voorstel 23.: Schrappen artikel 35 lid 3.: "De bevoegdheden van een categorale groep worden in het huishoudelijk reglement bepaald." [Toelichting: overbodige bepaling].

Voorstel 24.: Schrappen uit artikel 42 lid 2. het woord "terstond". [Artikel 42 luidt nu: "1. In alle gevallen waarin de wet, de statuten en de reglementen niet voorzien, beslist het partijbestuur. 2. Het partijbestuur doet van toepassing van dit artikel terstond mededeling aan de Raad."]

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Voorstel 25.: Toevoegen aan artikel 25: "Voorafgaand aan de kandidaatstelling dienen de voorstellers zich ervan te verzekeren dat de betrokken personen zich in beginsel als kandidaat beschikbaar willen stellen." [Artikel 25 regelt de bevoegdheid tot kandidaatstelling voor functies en vertegenwoordigingen op landelijk niveau waarvoor verkiezing door het Congres plaatsvindt.]

Voorstel 26.: In artikel 48 lid 5. worden de woorden "twee maanden" vervangen door "twee weken". [Huidige tekst: "Uiterlijk twee maanden voor het Congres worden de gegevens van de kandidaten en het advies van de kandidatencommissie gepubliceerd." In lijn met voorstel 4, sub f].

Als gevolg hiervan wordt in de artikelen 51.2, 56.2 en 67.2 de verwijzing naar artikel 48 lid 5. gewijzigd als volgt: "Bij de toepassing van artikel 48 worden alle termijnen genoemd in de leden 1 t/m 4 van dat artikel met één maand verminderd; in lid 5. van dat artikel worden de woorden "twee maanden" vervangen door "twee weken". [Redactionele aanpassingen.]

Voorstel 27.: Artikel 49 lid 1. gaat luiden: "Het partijbestuur bepaalt: a. het aantal namen op de kandidatenlijst, met inachtneming van het maximum dat de Kieswet voorschrijft; b. het aantal namen dat als eerste voorkomt op alle per kieskring in te dienen lijsten (zogenaamde kopplaatsen)." [Huidige tekst: "Op voorstel van het partijbestuur bepaalt het Congres: ... etc.]

Voorstel 28.: Artikel 49 lid 5. gaat luiden: "De verkiezing voor de kopplaatsen geschiedt door het Congres. Over de bovenste plaatsen op de lijst, waarvan het aantal wordt vastgesteld door het partijbestuur, wordt per plaats gestemd. Voor de verkiezing van de overige kandidaten wordt een blokstemming gehouden." [Huidige tekst: "De verkiezing voor de kopplaatsen geschiedt door het Congres. Hierbij wordt per plaats gestemd."]

Voorstel 29.: Artikel 49 lid 6. gaat luiden: "De namen van kandidaten op aanbevelingsplaatsen worden ingevuld door de provinciale besturen en uiterlijk twee weken na afloop van het verkiezingscongres schriftelijk meegedeeld aan het partijbestuur. Indien deze termijn wordt overschreden, worden de aanbevelingsplaatsen ingevuld door het partijbestuur." [Huidige tekst: "Per provincie of combinatie van provincies kan de door het Congres vastgestelde lijst van kopplaatsen met de namen van een aantal andere kandidaten worden aangevuld (zogenaamde aanbevelingsplaatsen). Voor de verkiezing van kandidaten op aanbevelingsplaatsen wordt een blokstemming gehouden. Deze verkiezing vindt plaats binnen 1 maand na afloop van het verkiezingscongres. De uitslag ervan wordt terstond schriftelijk meegedeeld aan het partijbestuur."]

Voorstel 30.: De artikelen 52 en 57 - Verkiezingsreglement Eerste Kamer resp. Europees Parlement - gaan luiden: "Het partijbestuur bepaalt het aantal namen op de kandidatenlijst, met inachtneming van het maximum dat de Kieswet voorschrijft." [Huidige tekst: "Op voorstel van het partijbestuur bepaalt het Congres het aantal namen op de kandidatenlijst, met inachtneming ... etc."]

Voorstel 31.: De artikelen 53 en 58 - Verkiezingsreglement Eerste Kamer resp. Europees Parlement - gaan luiden: "De verkiezing voor alle plaatsen geschiedt door het Congres. Over de bovenste plaatsen op de lijst, waarvan het aantal wordt vastgesteld door het partijbestuur, wordt per plaats gestemd. Voor de verkiezing van de overige kandidaten wordt een blokstemming gehouden." [Huidige tekst: "De verkiezing voor alle plaatsen geschiedt door het Congres. Hierbij wordt per plaats gestemd."]

Voorstel 32.: Artikel 81 lid 1. gaat luiden: "Het provinciaal bestuur schrijft ten minste eenmaal per jaar een PLV uit." [In de huidige tekst staat "tweemaal". De wijziging brengt de tekst in overeenstemming met artikel 23 lid 1 van de statuten.]

Voorstel 33.: Toevoegen aan artikel 83 als lid 6.: "de invulling van de aanbevelingsplaatsen op de kandidatenlijst voor de verkiezing van de Tweede Kamer." [Artikel 83 somt de taken van het provinciaal bestuur op; de aanvulling vloeit voort uit voorstel 29.]

WOORD VAN DANK

Voor het ontwikkelen van bovenstaande voorstellen heeft het partijbestuur een "commissie van goede diensten" ingesteld. Deze commissie (met als leden Gijs Ketelaar, Drewes de Haan, Ady Hoitink, Henriëtte Rombouts en Louis Vuurboom) heeft naar het oordeel van het partijbestuur goed werk geleverd. Het partijbestuur vertrouwt er graag op dat dit ook zal blijken uit de reacties vanuit de partij en uit een soepel verloop van de behandeling van de voorstellen op het congres van 25 november.